

انتشارات مشاوران آموزش

ناشر تخصصی عمومی و علوم انسانی

۱۶۲۵۷۰۴

تاریخ پایه دهم نظام جدید

درسنامه جامع و کامل

مشاوره درسی

جداول مقایسه‌ای

تبدیل تصویر به تمرین

۱۶۳ تمرین تستی و تشریحی

پاسخ تشریحی

مؤلفین:

مریم عظیم‌بیک

زینب فرجیان

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور :
عظیم‌بیک، مریم، ۱۳۵۵ -
تاریخ پایه دهم نظام جدید: درسنامه
جامع و کامل مشاوره درسی /...
مؤلفین مریم عظیم‌بیک، زینب فرجیان.
تهران: مشاوران آموزش، ۱۳۹۷.
۲۰۸ ص. :مصور (رنگی). جدول (رنگی).
نمودار (رنگی) : ۲۲ x ۲۹ س. م.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۲۱۸-۰۸۹-۶
وضعیت فهرست نویسی : فبیای مختصر
شناسه افزوده : فرجیان، زینب
شماره کتابشناسی ملی : ۵۳۳۷۰۵۶

انتشارات مشاوران آموزش
ناشر تخصصی عمومی و علوم انسانی

این اثر مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

دفتر انتشارات

تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین،
کوچه مهر، پلاک ۱۸
تلفن: ۶۶۹۵۳۲۰۵

دفتر فروش

تلفن: ۶۶۹۷۵۷۲۷

عنوان	تاریخ پایه دهم
ناشر	مشاوران آموزش
لیتوگرافی، چاپ و صحافی	هستی
شمارگان	۱۸۵۰ نسخه
قطع	رحلی
نوبت چاپ	اول - ۱۳۹۷
قیمت	۲۸۰۰۰ تومان
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۲۱۸-۰۸۹-۶

آشنایی با گروه تولید کتاب تاریخ پایه دهم

خانواده تالیف

مدیریت علمی
Production manager

ریحانه لطیفی
متولد ۱۳۸۹
کارشناسی ارشد

علم در ساده‌ترین عناصر بهفرا
است، از کتاب‌های درسی خود
بیاموزید.

مؤلفین
written by

زینب فرجیان
متولد ۱۳۶۹
کارشناسی ارشد

مریم عظیم‌بیک
متولد ۱۳۶۹
کارشناسی ارشد

اعضای اتاق علمی تاریخ
با خواندن تاریخ، حال را دریافته و آینده را زیباتر بسازید.

خانواده طراحی و چاپ

طراح جلد
Cover designer

آذر سعیدی منش
متولد ۱۳۶۷
کارشناسی ارشد گرافیک

وقتی به دنبال تصویر ذهنی
محسوسی که می‌خواهی بسازی،
بروی، راحت را پیدا کرده‌ای.

صفحه‌آرا
Page designer

کیوان موسویان
متولد ۱۳۶۸
کارشناسی

تاریخ ایران متنوع و جذاب
است. آن را با علاقه بخوانید و
یاد بگیرید.

ناظر چاپ
Publishing supervisor

مختار زندی
متولد ۱۳۶۱

زحمت زیادی کشیده شده تا این
کتاب با کیفیت خوب به دست
شما عزیزان برسد. از مطالب آن
لذت ببرید.

سخن ناشر

سال ۷۸ بود. بازار نشر کشور، پر بود از کتاب‌های رشته ریاضی و تجربی. مثلاً اگر می‌خواستی یک کتاب زیست‌شناسی بخری، می‌توانستی حداقل ۴۰ عنوان کتاب پیدا بکنی از ناشران مختلف. اما اگر می‌خواستی مثلاً کتاب جامعه‌شناسی پیدا بکنی، هیچ ناشری را پیدا نمی‌کردی. چرا؟ به این دلیل که تصور ناشران این بود که دانش‌آموز علوم انسانی، کتاب نمی‌خرد! و از طرف دیگر، تصور عمومی در آن سال‌ها این بود که «علوم انسانی مهم نیست!»

سال ۷۹، بخش انتشارات موسسه مشاوران آموزش، تأسیس شد و در همان سال اول، ۹ کتاب چاپ کرد که ۷ کتاب آن از کتاب‌های رشته علوم انسانی بود. یادم هست که در نمایشگاه بین‌المللی کتاب در همان سال‌ها، همکاران ناشرم، می‌گفتند: «نمی‌خواهید در رشته ریاضی و تجربی کتاب بدهید؟» و این جمله به این معنا بود: «رشته علوم انسانی که نمی‌فروشد!»

سال ۸۵ انتشارات مشاوران آموزش با فاصله‌ای بسیار معنادار مهم‌ترین نشر ایرانی و کمک آموزشی علوم انسانی کشور بود.

ما اعتماد کردیم بر آنچه درست می‌دانستیم. اعتماد کردیم بر «رشته علوم انسانی» و دانش‌آموزان علوم انسانی» و بعد از ما ناشران دیگر نیز در این عرصه کتاب دادند.

این حرف‌ها را می‌گویم:

۱. باور دارم که نشر ما در این سال‌ها، باوری را پرورش داد که «علوم انسانی را باید جدی گرفت!»

۲. می‌دانم که تعییری بنیادین در تدوین کتاب‌های آموزشی رشته علوم انسانی ایجاد کردیم و آن، بر اساس این باور بود که بگوییم تمامی درس‌های علوم انسانی جدی است و معیار برای ادبیات و عربی و ریاضی و منطق و فلسفه کتاب آموزشی ننویسید بلکه دروس دیگر نیز مهم هستند.

۳. از همه مهم‌تر این نهال را کاشیم و امیدواریم هر چه زودتر به درختی پربار تبدیل شود که: «دروس علوم انسانی» دروس حفظی نیست.» و آرزویم چیست؟

آرزویم این است که دانش‌آموزان علوم انسانی، دبیران علوم انسانی، این را بدانند که «نوشتن برای علوم انسانی» آن چیزی است که دوست داشتیم و دوست داشتیم به بهترین شکلش انجام داده باشیم و امیدوارم موفقیت نسبی در این راه کسب کرده باشیم.

با وجود تلاش بسیار آموزش و پرورش در تدوین کتب مناسب گاه شاهد این واقعیت تلخ هستیم که این تلاش در تدریس دیده نمی‌شود، تلاش برای مفهومی کردن مطالب کتاب تاریخ و خارج کردن محتویات این کتاب‌ها از حالت حفظی، ولی این تلاش باید با جهت‌گیری مناسب در زمان تدریس اتفاق بیافتد، تاریخ درسی ست که با کوچکترین خطا ممکن است به درسی صد در صد حفظی تبدیل شود، این رویداد باعث می‌شود نه تنها دانش‌آموز در رسیدن به یادگیری ناتوان شود، حتی باعث ترس و وحشت از این درس می‌شود، برای فهم بهتر تاریخ نیاز است تنها چند نکته ریز در عین حال مهم را رعایت کنیم، چه در تدریس معلم و چه در یادگیری دانش‌آموز:

توالی رویدادها: به جای حفظ هر دوره به توالی رویدادها بپردازیم، لزوما مفهوم توالی رویداد آگاهی از آمدن هر سلسله پس از سلسله دیگر نیست، توالی رویداد به معنای درک میزان تاثیر هر رویداد بر رویداد دیگر است، به عنوان مثال شباهت هنر اشکانی با سلوکی گزاره‌ای است که در متن کتاب موجود است، برای درک بهتر آن باید توجه نمایید هر هجوم خارجی باعث ایجاد هماهنگی‌هایی بین قوم خارجی و حکومت مرکزی می‌شود، با این اوصاف باید در نظر داشت که این هماهنگی‌ها در هنر که از عناصر تاثیرپذیر از قوم خارجی است، رخن می‌دهد و هنر اشکانی شباهت می‌یابد با هنر سلوکی.

کلی‌نگری: کلی‌نگری تنها به معنای عبور و یادکردن جزئیات نیست، که این معنا قطعا در فهم تاریخ خطا ایجاد می‌کند، کلی‌نگری به معنای درک کلی مطالب و رویدادهاست، به عنوان مثال در نگرش کلی؛ هر سلسله دارای سه مرحله اساسی است؛ «اسیس»، تثبیت و شکوفایی در نهایت سقوط، ولی صرف آگاهی از این سه مرحله به معنای فهم دقیق تاریخ نیست، با مطالعه برخی از جزئیات و در نهایت ریختن آن‌ها در قالب این سه مرحله، می‌توان کلیت یک رویداد را درک و با استفاده از کلی‌نگری جزئیات آن را دسته‌بندی نمود.

قرن رویدادها: به جای تلاش برای حفظ سال هر رویداد قرن آن را مدنظر داشته باشید، با این کار به طور حتم از درگیری حفظ سال دور خواهید شد، در مطالب کتب نیز بیشتر تکیه بر قرن است تا سال دقیق.

این سه ابزار برای فهم بهتر کتاب‌های تاریخ شما به طور حتم مفید خواهد بود. در نظر داشته باشید بخشی از هدف درس کتاب تاریخ شما کسب نمره است، برای دانش‌آموز علوم انسانی، آگاهی از وقایع گذشته نیاز اساسی است تا به فهم درستی از رویدادهای روز خود برسد.

فهرست

فصل اول: تاریخ‌شناسی؛ کاوش در گذشته

- درس ۱: تاریخ و تاریخ‌نگاری ۸
- درس ۲: تاریخ؛ زمان و مکان ۱۶
- درس ۳: باستان‌شناسی؛ در جست‌وجوی میراث فرهنگی ۲۴

فصل دوم: جهان در عصر باستان؛ میراث بشری

- درس ۴: پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر ۳۱
- درس ۵: هند و چین ۴۴
- درس ۶: یونان و روم ۵۲

فصل سوم: ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی

- درس ۷: مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور ۶۴
- درس ۸: سپیده‌دم تمدن ایرانی ۷۵
- درس ۹: ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان ۸۵
- درس ۱۰: اشکانیان و ساسانیان ۹۵
- درس ۱۱: آیین کشورداری ۱۰۷
- درس ۱۲: جامعه و خانواده ۱۱۹
- درس ۱۳: اقتصاد و معیشت ۱۲۸
- درس ۱۴: دین و اعتقادات ۱۳۹
- درس ۱۵: زبان و آموزش ۱۴۷
- درس ۱۶: هنر و معماری ۱۵۶
- پاسخنامه تشریحی ۱۶۴